

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Čakovec

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

HRVATSKA ČISTA STRANKA PRAVA

Čakovec, studeni 2017.

SADRŽAJ

stranica

I.	PODACI O STRANCI	2
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	2
	Planiranje	4
	Financijski izvještaji	4
II.	REVIZIJA ZA 2016.	10
	Ciljevi i područja revizije	10
	Metode i postupci revizije	10
	Nalaz za 2016.	11
III.	MIŠLJENJE	16

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Čakovec

KLASA: 041-01/17-03/20
URBROJ: 613-22-17-8

Čakovec, 16. studenoga 2017.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
HRVATSKE ČISTE STRANKE PRAVA ZA 2016.

Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11) te odredbe članka 27. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine 24/11, 61/11, 27/13, 48/13 - pročišćeni tekst, 2/14, 96/16 i 70/17), obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje Hrvatske čiste stranke prava (dalje u tekstu: Stranka) za 2016.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije provedeni su od 8. lipnja do 16. studenoga 2017.

I. PODACI O STRANCI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Stranka je pravna osoba upisana u Registar političkih stranaka u veljači 1993. Sjedište Stranke je Trg Kralja Tomislava 2, Velika Gorica. Djelokrug Stranke je određen Ustavom Stranke, Temeljnim načelima i Programom, a njen rad i djelovanje su javni.

Prema Temeljnim načelima i Programu, Stranka se zalaže za slobodu, socijalnu pravdu, blagostanje i napredak hrvatskog naroda i svih hrvatskih državljana, poštivanje i zaštitu ljudskih prava i sloboda, politički pluralizam, gospodarski suverenitet i prosperitet Hrvatske, zaštitu temelja zdravog društva (obitelj, domovinu, vjeru, moral, rad, poštenje), izgradnju modernog školskog i odgojnog sustava, stvaranje uvjeta za otkrivanje, razvoj i napredovanje mladih znanstvenika, nacionalizaciju banaka, čuvanje i njegovanje hrvatske kulturne baštine, ukidanje valutne klauzule, prekid rasprodaje prirodnih i drugih bogatstava, obračun s korupcijom u vrhovima vlasti, zaštitu digniteta Domovinskog rata, lustraciju i dekomunizaciju Hrvatske, utemeljenje istinskih hrvatskih javnih glasila, suradnju s iseljenom Hrvatskom, zaštitu časti i dostojanstva hrvatskog naroda, neodgodivu demografsku obnovu Hrvatske, resocijalizaciju i zapošljavanje branitelja, prava radnika i poštivanje rada, slobodu i neovisnost medija te druge moralne i društvene vrijednosti koje su u skladu s učenjem Katoličke crkve i protiv bilo kakve mržnje na rasnoj, vjerskoj ili narodnoj osnovi.

Ustavom Stranke su uređeni i utvrđeni naziv, znak, sjedište i ciljevi, način informiranja javnosti, načela djelovanja, prava i obveze članova, oblici organiziranja, tijela Stranke (način njihova izbora, opoziva, imenovanja i smjenjivanja, trajanje mandata), sredstva za rad, prestanak rada te druga pitanja od interesa za članstvo i rad Stranke. Pravila ponašanja te način postupanja vezan za neetično ponašanje članova, a posebno članova Stranke koji obnašaju javne i političke dužnosti su uređena Ustavom Stranke i Etičkim kodeksom.

Članom Stranke može postati osoba koja dobrovoljno potpiše pristupnicu. Odluku o primanju u članstvo donosi podružnica Stranke koja djeluje u mjestu u kojem potpisnik pristupnice ima prebivalište ili boravište. Istaknute i za Stranku osobito zaslužne osobe, koje se ne žele baviti političkim radom, mogu postati počasni članovi Stranke. Prema podacima Stranke, koncem lipnja 2017. imala je 1 712 članova.

Stranka je organizirana na teritorijalnom načelu i sastoji se od podružnica, Gradskog odbora Grada Zagreba, županijskih vijeća i klubova. Prema Registru političkih stranaka, ima podružnice i ogranke u 20 županija i Gradu Zagrebu, odnosno ukupno su registrirane 62 podružnice, pet županijskih vijeća, devet ogranaka i jedan gradski odbor. Prema podacima Stranke, 26 članova Stranke su vijećnici u tri županije, osam gradova i 12 općina.

Za obavljanje poslova iz djelokruga Stranke su ustrojena sljedeća tijela Stranke: Opći sabor, Središnji odbor, Glavni stan, Predsjednik i ostali dužnosnici Stranke (dopredsjednik, postrojnik, politički tajnik), Nadzorni odbor te Sud časti.

Opći sabor je najviše tijelo Stranke, a čine ga izaslanici izabrani u podružnicama i Hrvatskoj starčevinskoj mladeži, razmjerno broju članova Stranke.

Opći sabor zasjeda najmanje jednom u dvije godine, utvrđuje ciljeve i politiku Stranke o svim životnim pitanjima Hrvatske i hrvatskog naroda, razmatra i ocjenjuje djelatnost Stranke između zasjedanja, donosi i mijenja Temeljna načela i Ustav, kao i druge potrebne propise, daje tumačenja propisa koje donosi Stranka, bira predsjednika, tijela Stranke, osniva i imenuje odbore i povjerenstva i razrješava ih dužnosti te drugo.

Središnji odbor je najviše tijelo Stranke između zasjedanja Općeg sabora. Središnji odbor daje političke smjernice za ostvarivanje ciljeva i za provedbu politike, odluka i stavova utvrđenih na Općem saboru, razmatra tekuće političko stanje države, utvrđuje politiku Stranke između zasjedanja Općeg sabora, daje smjernice za razvijanje političko - odgojne djelatnosti među pučanstvom, zahtijeva podnošenje izvješća o radu svih tijela Stranke, upravlja imovinom, donosi financijski plan i zaključni račun Stranke, imenuje povjerenstva i drugo.

Glavni stan je vrhovno političko tijelo između sjednica Središnjeg odbora, koje utvrđuje tekuću politiku Stranke. Glavni stan analizira političko stanje u zemlji i inozemstvu i utvrđuje djelatnosti koje je potrebno poduzeti za ostvarenje političkih ciljeva Stranke, zauzima političke stavove o svim pitanjima koja su bitna za život hrvatskog naroda, provodi i osigurava provedbu političkih smjernica, odluka i zaključaka Općeg sabora i Središnjeg odbora, utvrđuje kandidate za izbor zastupnika u Hrvatski sabor i drugo. Glavni stan čine predsjednik Stranke, predsjednik Središnjeg odbora, predsjednik Hrvatske starčevinske mladeži i devet članova.

Predsjednik predstavlja i zastupa Stranku te odgovara za njezin rad. Zauzima politička stajališta Stranke o svim životnim pitanjima hrvatskog naroda i hrvatskih državljana te o tekućim političkim pitanjima, određuje poduzimanje političke djelatnosti za ostvarivanje utvrđenih ciljeva i politike, brine jesu li osigurana materijalna dobra za uspješan rad Stranke, daje upute i naloge za poboljšanje ustrojstva Stranke i drugo. Od 11. prosinca 2006. do 15. veljače 2016. predsjednik Stranke je bio Josip Miljak, od 16. veljače do 10. lipnja 2016. v.d. predsjednika je bio Frano Čirko, od 11. lipnja do 30. rujna 2016. predsjednik je bio Ivan Pandža, od 1. listopada 2016. v.d. predsjednika bio je Davor Trbuha koji je predsjednik Stranke od 3. prosinca 2016.

Nadzorni odbor se sastoji od pet članova, koji prate financijsko poslovanje, nadziru način korištenja imovine te brinu o načinima financiranja Stranke.

Sud časti se sastoji od pet članova, a sastaje se prema potrebi. Sud časti pravaovaljano odlučuje ako je na sjednici nazočna natpolovična većina članova, a odluke donosi većinom glasova nazočnih članova.

Za obavljanje upravnih, ustrojbenih, komercijalnih, financijskih, pravnih i drugih poslova osnovan je Središnji ured Stranke u Zagrebu. Koncem 2016. Stranka nema zaposlenika.

Planiranje

Financijski plan i godišnji program rada za 2016. su doneseni i usvojeni na sjednici Središnjeg odbora u prosincu 2015. Planirani su ukupni prihodi i rashodi u iznosu 578.500,00 kn. U prosincu 2016. su donesene izmjene financijskog plana, kojima su planirani ukupni prihodi u iznosu 216.523,00 kn, što je za 361.977,00 kn ili 62,6 % manje, te rashodi u iznosu 189.700,00 kn, što je za 388.800,00 kn ili 67,2 % manje u odnosu na financijski plan. Planirani su prihodi po posebnim propisima, odnosno od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 195.799,00 kn, prihodi od donacija u iznosu 19.000,00 kn, prihodi od članarina u iznosu 240,00 kn i ostali prihodi u iznosu 1.484,00 kn. Rashodi se odnose na materijalne rashode u iznosu 179.500,00 kn, donacije u iznosu 6.000,00 kn, financijske rashode u iznosu 1.200,00 kn, amortizaciju u iznosu 500,00 kn i druge rashode u iznosu 2.500,00 kn. Vrijednosno značajniji materijalni rashodi su planirani za usluge promidžbe i informiranja u iznosu 69.000,00 kn, reprezentaciju u iznosu 50.000,00 kn i rashode službenih putovanja u iznosu 22.000,00 kn ili 78,6 % ukupnih materijalnih rashoda. Planiran je višak prihoda u iznosu 26.823,00 kn, za pokriće obveza iz ranijih godina.

Godišnjim programom rada za 2016. su planirana sredstva za aktivnosti organizacije Stranke, a najznačajnije su priprema za lokalne izbore u 2017., te pojačana aktivnost rada s podružnicama (motivacijski skupovi, obilazak podružnica u inozemstvu zbog prikupljanja donacija i drugo). Osim toga, Stranka planira održavati redovne sjednice tijela Stranke te obilježavati važne obljetnice za hrvatsku povijest. Također, planirane su pripreme za samostalni izlazak na izbore. Navedene aktivnosti je planirano financirati iz proračuna podružnica u iznosu 91.265,00 kn, središnjeg računa Stranke u iznosu 64.956,00 kn te proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 60.302,00 kn.

Financijski izvještaji

Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe te računovodstvenom sustavu za neprofitne organizacije. Za 2016. su sastavljeni sljedeći financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija, Bilanca i Bilješke uz financijske izvještaje. Financijski izvještaji i Izvješće o donacijama za 2016. te Godišnji program rada i Financijski plan za 2017., su Državnom uredu za reviziju dostavljeni u vrijeme obavljanja revizije (lipanj 2017.) Uz financijske izvještaje za 2015., Državnom uredu za reviziju su dostavljeni Godišnji program rada i Financijski plan za 2016. Financijski izvještaji za 2016. te Izvješće o donacijama primljenim tijekom godine, objavljeni su na mrežnoj stranici Stranke (www.hcsp.hr) u zakonskom roku.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2016., ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 1.055.982,00 kn, što je za 835.496,00 kn ili 378,9 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi su u odnosu na planirane veći za 839.459,00 kn ili 387,7 %.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2015.	Ostvareno za 2016.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi iz državnog proračuna	10.000,00	0,00	-
2.	Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	186.491,00	211.893,00	113,6
3.	Prihodi od članarina	472,00	390,00	82,6
4.	Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)	8.500,00	17.500,00	205,9
5.	Prihodi iz drugih izvora	15.023,00	826.199,00	5 499,6
	Ukupno	220.486,00	1.055.982,00	478,9

Vrijednosno značajnije su povećani drugi prihodi za 811.176,00 kn, a odnose se na prihode po sporazumima za sudjelovanje na izborima za zastupnike Hrvatskog sabora i članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave zaključenim s drugim političkim strankama u 2011., 2013. i 2015., te otpis obveza prema dobavljačima zbog zastare. Također su veći prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za 25.402,00 kn.

- Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave su ostvareni u iznosu 211.893,00 kn, što je 20,1 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na prihode za redovito godišnje financiranje Stranke, ostvarene prema odredbama članaka 3. i 7. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, odnosno prema pojedinačnim odlukama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o financiranju Stranke iz njihovih proračuna u iznosu 201.893,00 kn te na prihode evidentirane po sporazumu za sudjelovanje na izborima za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u 2013. u iznosu 10.000,00 kn. Pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju političke stranke koje imaju člana u predstavničkom tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabrani s liste grupe birača. Odluku o raspoređivanju sredstava iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Prihodi su ostvareni od 16 jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (dvije županije, pet grada i devet općina). Vrijednosno značajniji prihodi od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave su ostvareni iz proračuna Grada Splita u iznosu 81.599,00 kn, Splitsko dalmatinske županije u iznosu 76.800,00 kn te Šibensko kninske županije u iznosu 9.346,00 kn.

- Prihodi od članarina

Prihodi od članarina su ostvareni u iznosu 390,00 kn. Sredstva za rad i poslovanje Stranke te način ostvarivanja prihoda, utvrđeni su odredbama članaka 65. i 66. Ustava Stranke, prema kojima Stranka, pored drugih prihoda, ostvaruje i prihode od članarina. Iznos članarine za svaku tekuću godinu određuje Glavni stan. Glavni stan Stranke je u veljači 2014. donio odluku prema kojoj članarinu u iznosu 120,00 kn moraju plaćati svi dužnosnici Stranke do razine predsjednika podružnice ili povjerenika, a ostali članovi Stranke prema vlastitim mogućnostima. Prihodi su u 2016. ostvareni od tri člana.

- Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)

Prihodi od dobrovoljnih priloga su ostvareni u iznosu 17.500,00 kn, što je 1,7 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na dobrovoljne priloge (donacije) uplaćene u novcu od tri fizičke osobe za koje su izdane potvrde o primitku dobrovoljnog priloga (donacije). Stranka je na mrežnoj stranici objavila izvješća o primljenim dobrovoljnim priložima (donacijama). Iznosi primljenih dobrovoljnih priloga (donacije) fizičkih osoba su u skladu s iznosima koji su propisani odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe.

- Prihodi iz drugih izvora

Prihodi iz drugih izvora su ostvareni u iznosu 826.199,00 kn, što je 78,2 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na prihode prema sporazumima s političkim strankama u ukupnom iznosu 709.341,00 kn, otpis obveza, po odluci Glavnog stana od rujna 2016., prema dobavljačima za promidžbene usluge i najam poslovnog prostora u iznosu 114.783,00 kn, kamate na sredstva na žiro računu u iznosu 157,00 kn i druge prihode (usklađenje stanja po žiro računu) u iznosu 1.918,00 kn.

Prihodi po sporazumima s političkim strankama ostvareni su od Hrvatske demokratske zajednice za sudjelovanje na izborima za zastupnike Hrvatskog sabora iz 2015. u iznosu 569.067,00 kn i za izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave iz 2013. u iznosu 15.000,00 kn te od Hrvatske stranke prava dr. Ante Starčević za sudjelovanje na izborima za zastupnike Hrvatskog sabora iz 2011. u iznosu 125.274,00 kn.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2016., ukupni rashodi su ostvareni u iznosu 202.479,00 kn, što je za 3.221,00 kn ili 1,6 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane veći za 12.779,00 kn ili 6,7 %.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2015.	Ostvareno za 2016.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	4.196,00	0,00	-
2.	Materijalni rashodi	155.713,00	183.183,00	117,6
2.1.	Rashodi za financiranje izborne promidžbe	9.225,00	68.150,00	738,8
2.2.	Drugi materijalni rashodi	146.488,00	115.033,00	78,5
3.	Rashodi amortizacije	2.664,00	237,00	8,9
4.	Financijski rashodi	2.805,00	3.166,00	112,9
5.	Rashodi za donacije (pomoći)	40.322,00	5.347,00	13,3
6.	Drugi rashodi	0,00	10.546,00	-
	Ukupno	205.700,00	202.479,00	98,4
	Višak prihoda	14.786,00	853.503,00	5 772,4

U odnosu na prethodnu godinu više su ostvareni rashodi za financiranje promidžbe za 58.925,00 kn ili 638,8 %, a rashodi za donacije za 34.975,00 kn ili 86,7 % manje.

- Rashodi za financiranje izborne promidžbe

Rashodi za financiranje izborne promidžbe su ostvareni u iznosu 68.150,00 kn, što je 33,7 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na rashode za financiranje izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor za 2016. u iznosu 67.450,00 kn i rashode za redovnu promidžbu Stranke u iznosu 700,00 kn.

Stranka je s dvije političke stranke (Hrvatskom strankom prava i Obiteljskom strankom) u 2016. potpisala sporazum o zajedničkom nastupu na izborima za zastupnike u Hrvatskom saboru za 2016., kojima su utvrđeni načini i uvjeti sufinanciranja troškova izborne promidžbe, odgovorne osobe, način obračuna ukupnih troškova, način izvještavanja, odnosno način podjele naknade troškova izborne promidžbe ako se ostvari.

Prema Sporazumu, Obiteljska stranka je otvorila poseban račun na koji je Stranka prenijela sredstva za sufinanciranje troškova izborne promidžbe u iznosu 67.450,00 kn. Troškovi su evidentirani na temelju predujma, a po okončanju izbornih aktivnosti Stranci su dostavljeni računi za troškove izborne promidžbe u iznosu ukupno izdvojenih sredstava (za štampanje plakata, troškove tiskovnih i elektroničkih medija, reprezentaciju te najam dvorane).

- Drugi materijalni rashodi

Drugi materijalni rashodi su ostvareni u iznosu 115.033,00 kn, što je 56,8 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na rashode za reprezentaciju u iznosu 49.499,00 kn, najamninu u iznosu 22.534,00 kn, službena putovanja u iznosu 11.387,00 kn, materijal i energiju u iznosu 8.372,00 kn, poštu i telefon u iznosu 7.163,00 kn te na druge nespomenute materijalne rashode (računovodstvene usluge, kupnju vijenaca, komunalne usluge) u iznosu 16.078 ,00 kn.

- Rashodi amortizacije

Rashodi u iznosu 237,00 kn se odnose se na obračunanu amortizaciju za prijenosno računalo.

- Financijski rashodi

Financijski rashodi su ostvareni u iznosu 3.166,00 kn, što je 1,6 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na bankarske usluge i usluge platnog prometa.

- Rashodi za donacije (pomoći)

Rashodi za donacije (pomoći) su ostvareni u iznosu 5.347,00 kn, što je 2,6 % ukupno ostvarenih rashoda, a odnose se na nabavu opreme za malonogometni klub.

- Drugi rashodi

Drugi rashodi su ostvareni u iznosu 10.546,00 kn, što je 5,2 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na ovrhu po pravomoćnoj sudskoj presudi koju je protiv Stranke pokrenula fizička osoba, od čega se na glavnici i trošak postupka odnosi 6.100,00 kn, a na zatezne kamate 4.436,00 kn.

- Višak prihoda

Višak prihoda za 2016. iznosi 853.503,00 kn. Višak prihoda iz prethodnih razdoblja iznosi 260.843,00 kn (višak prihoda iz 2015. u iznosu 14.786,00 kn i višak prihoda iz ranijih razdoblja u iznosu 246.057,00 kn), te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 1.114.346,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2016., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora je iskazana u iznosu 1.140.077,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine, obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2016.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja 2016.	31. prosinca 2016.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	237,00	0,00	-
2.	Financijska imovina	397.283,00	1.140.077,00	287,0
2.1.	Novac u banci i blagajni	128.717,00	139.961,00	108,7
2.2.	Zajmovi	0,00	10.000,00	-
2.3.	Potraživanja za prihode poslovanja	268.566,00	990.116,00	368,7
	Ukupno imovina	397.520,00	1.140.077,00	286,8
3.	Obveze	136.677,00	25.731,00	18,8
4.	Vlastiti izvori	260.843,00	1.114.346,00	427,2
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	397.520,00	1.140.077,00	286,8

Ukupna vrijednost imovine, odnosno obveza i vlastitih izvora iskazana koncem 2016. je veća u odnosu na stanje iskazano početkom 2016. za 742.557,00 kn ili 186,8 %. Vrijednosno značajnije povećanje imovine se odnosi na potraživanja za prihode poslovanja.

Financijska imovina u iznosu 1.140.077,00 kn se odnosi na potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 990.116,00 kn, novac u banci u iznosu 118.874,00 kn i blagajni u iznosu 21.087,00 kn te dani zajam u iznosu 10.000,00 kn.

Koncem 2016. potraživanja su u poslovnim knjigama evidentirana i u financijskim izvještajima iskazana u iznosu 990.116,00 kn. Odnose se na potraživanja od političkih stranaka prema sporazumima u ukupnom iznosu 974.819,00 kn, odnosno od Hrvatske demokratske zajednice u ukupnom iznosu 584.067,00 kn i Hrvatske stranke prava dr. Ante Starčević u iznosu 390.752,00 kn, te na druga potraživanja u iznosu 15.297,00 kn. Potraživanja do dana obavljanja revizije (srpanj 2017.) nisu naplaćena, a za naplatu potraživanja od političkih stranaka su u siječnju i srpnju 2016. pokrenuti sudski sporovi.

Potraživanja od Hrvatske demokratske zajednice u iznosu 584.067,00 kn odnose se na potraživanja prema zaključenim sporazumima iz 2015. u iznosu 569.067,00 kn te iz 2013. u iznosu 15.000,00 kn.

Stranka je sa spomenutom političkom strankom u listopadu 2015., zaključila Sporazum o zajedničkom izlasku na izbore zastupnika u Hrvatski sabor, kojim je postignut dogovor da jedno osvojeno zastupničko mjesto i sva pripadna materijalna prava koristi predstavnik Stranke za cijeli mandat. Nakon održanih Izborna za zastupnike u Hrvatskom saboru koncem 2015., politička stranka nije postupila po zaključenom Sporazumu, te je Stranka u srpnju 2016. pokrenula sudski spor za naplatu potraživanja u iznosu 569.067,00 kn, odnosno za iznos dodijeljenih sredstava iz državnog proračuna za 2015. (minimalni iznos za osvojeno jedno mjesto u Hrvatskom saboru i troškove izborne promidžbe). U svibnju 2017. Stranka je primila rješenje nadležnog suda, prema kojem je politička stranka dužna nadoknaditi Stranci traženi iznos sa zakonskom zateznom kamatom od 1. prosinca 2015. do isplate i troškove parničnog postupka.

S istom političkom strankom je u srpnju 2013. Stranka zaključila Sporazum o suradnji na izborima za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Prema Sporazumu politička stranka se obvezala uplatiti Stranci u iznosu 48.000,00 kn u tri obroka. Po navedenom Sporazumu, politička stranka je uplatila ranijih godina 33.000,00 kn, u 2016. u iznosu 10.000,00 kn, odnosno ukupno 43.000,00 kn, te je ostala dužna Stranci 5.000,00 kn.

Potraživanja od Hrvatske stranke prava dr. Ante Starčević u iznosu 390.752,00 kn se odnose na Sporazum o političkoj suradnji zaključen u 2011. o zajedničkom izlasku na izbore zastupnika u Hrvatski sabor, nakon kojih je na temelju izbornih rezultata, jedno zastupničko mjesto u Hrvatskom saboru pripalo predstavniku političke stranke. Temeljem Sporazuma, usmeno je dogovorena podjela sredstava iz državnog proračuna za redovni rad političkih stranaka, na način da Stranci pripada 35,0 % raspoređenih sredstava za rad političkih stranaka i nezavisnih zastupnika te 49.100,00 kn od naknade ostvarene na temelju rezultata izborne promidžbe. Prema Odlukama odbora za Ustav, Poslovnik i politički sustav Hrvatskog sabora o raspoređivanju sredstava za rad političkih stranaka i nezavisnih zastupnika za 2012. do 2015., političkoj stranci su raspoređena ukupna sredstava u iznosu 1.463.960,00 kn, od čega, prema Sporazumu 35,0 % ili 512.386,00 kn pripada Stranci. U 2012. je politička stranka uplatila 121.634,00 kn, nakon čega je prestala podmirivati obveze utvrđene Sporazumom. Radi naplate potraživanja u iznosu 390.752,00 kn, Stranka je u siječnju 2016. pokrenula sudski spor.

Koncem 2016. obveze su iskazane u iznosu 25.731,00 kn i u cijelosti su dospjele. Odnose se na obveze prema dobavljačima. U odnosu na prethodnu godinu obveze su manje za 110.946,00 kn ili 81,2 %. Do srpnja 2017. podmirene su obveze u iznosu 4.386,00 kn.

Vlastiti izvori u iznosu 1.114.346,00 kn su u odnosu na stanje iskazano početkom 2016. veći za 853.503,00 kn ili 327,2 %, a povećanje se odnosi na višak prihoda ostvaren za 2016.

II. REVIZIJA ZA 2016.

Ciljevi i područja revizije

Ciljevi revizije su bili:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa u vezi s organizacijom i financijsko računovodstvenim poslovanjem
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz ranijeg razdoblja i s podacima iz plana, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Također, kod utvrđivanja područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima i tisku. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene zakona i drugih propisa te pravila, procedura i drugih unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke testirane metodom uzorka. Također korišteni su izvještaji u vezi pojedinih aktivnosti Stranke. Provjerena je dokumentacija u vezi prihoda iz proračuna, dobrovoljnih priloga (donacija) i drugih prihoda. Također je obavljena provjera ulaznih i izlaznih računa, dokumentacije u vezi troškova službenih putovanja, rashoda za zakupnine i najamnine, materijal i energiju, reprezentaciju, usluge telefona, pošte i prijevoza, rashoda za donacije (pomoći) te druge rashode. Obavljeni su razgovori s predsjednikom Stranke, predsjednikom Središnjeg odbora te su pribavljena obrazloženja odgovornih osoba o pojedinim poslovnim događajima. Provjereni su podaci objavljeni na mrežnim stranicama Stranke.

Nalaz za 2016.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: izvršenje naloga i preporuka revizije za 2015., djelokrug i unutarnje ustrojstvo, planiranje i računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi i rashodi te imovina i obveze.

Obavljenom revizijom za 2016. su utvrđene nepravilnosti i propusti koje se odnose na izvršenje naloga i preporuka revizije za 2015., računovodstveno poslovanje i financijske izvještaje.

1. Izvršenje naloga i preporuka revizije za 2015.

1.1. Državni ured za reviziju je obavio financijsku reviziju Stranke za 2015., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Stranci je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju. Nepravilnosti i propusti su se odnosili na računovodstveno poslovanje, financijske izvještaje, te prihode u dijelu koji se odnosio na članarine.

U skladu s odredbom članka 14. stavka 6. Zakona o Državnom uredu za reviziju, Stranka je dostavila očitovanje s planom izvršenja naloga i preporuka koji sadrži aktivnosti, rokove i osobe odgovorne za izvršenje planiranih aktivnosti.

Revizijom za 2016. je utvrđeno prema kojim nalogima je postupljeno, koji nalog i preporuka su u postupku izvršenja te prema kojim nalogima i preporuci nije postupljeno.

Nalozi prema kojima je postupljeno:

- u poslovnim knjigama su evidentirana potraživanja prema sporazumima zaključenima s političkim strankama za sudjelovanje na izborima za zastupnike u Hrvatskom saboru u 2011. i 2015., odnosno izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u 2013. u ukupnom iznosu 709.341,00 kn
- prihodi od dobrovoljnih priloga (donacije) su evidentirani u poslovnim knjigama na propisanom računu računskog plana; Potvrde o primitku donacija su izdane, a sredstva su uplaćena na središnji račun Stranke; Podaci o primljenim donacijama su objavljeni u skladu s propisima; Podaci objavljeni u izvješću o donacijama su istovjetni podacima o ostvarenim prihodima od dobrovoljnih priloga (donacija) evidentiranim u poslovnim knjigama
- u poslovnim knjigama su evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani prihodi ostvareni za redovito godišnje financiranje od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Nalog i preporuka u postupku izvršenja:

- Stranka poduzima mjere za uspostavu učinkovitog sustava unutarnjih kontrola te provodi izobrazbu članova o etičkim vrijednostima i određenim pravilima ponašanja; Dio podružnica podnosi izvješća o radu, dok veći dio podružnica ne podnosi izvješća o radu u skladu s aktima i odlukama Stranke

- u ožujku 2017. je donesena odluka o dobrovoljnom plaćanju članarine.

Nalozi i preporuka prema kojima nije postupljeno:

- u Bilješkama uz financijske izvještaje nisu obuhvaćeni višegodišnji sporazumi s drugim političkim strankama, te sudski sporovi koji su u tijeku
- blagajničke izvještaje te uplatnice i isplatanice nisu ovjerile odgovorne osobe
- Stranka ne prati ostvarenje rashoda po aktivnostima predviđenima godišnjim programom rada te se ostvareni rashodi ne mogu povezati s aktivnostima
- odluke o raspoređenim sredstvima iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave nisu prikupljene, nije ustrojena evidencija te u poslovnim knjigama nisu evidentirana potraživanja iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Stranka je i nadalje u obvezi postupati prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

- 1.2. *Stranka je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju. U očitovanju navodi da će nepravilnosti i propuste utvrđene revizijom ispraviti. Ubuduće će ovlaštena osoba sastavljati izvješća koja će sadržavati višegodišnje sporazume s drugim političkim strankama, te sudske sporove u tijeku. Navodi da se promjenom odgovornih osoba u Stranci cjelokupna dokumentacija kontrolira i ovjerava, te da će prihode i rashode u narednom razdoblju pratiti po aktivnostima. Osim toga, je u 2017. ustrojeno tijelo koje prikuplja dokumentaciju i odluke o raspoređenim sredstvima iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, za koja će ustrojiti evidenciju i u poslovnim knjigama evidentirati potraživanja.*

2. Računovodstveno poslovanje

- 2.1. Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe te računovodstvenom sustavu za neprofitne organizacije.

- Poslovne knjige

Stranka je u srpnju 2013. s Hrvatskom demokratskom zajednicom zaključila Sporazum o političkoj suradnji na izborima za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Prema Sporazumu, politička stranka se obvezala uplatiti Stranci financijsku pomoć u iznosu 48.000,00 kn u tri obroka. Politička stranka je do 2016. uplatila ukupno 33.000,00 kn. U 2016. je političkoj stranci ispostavljen račun u iznosu 15.000,00 kn i u istom iznosu su u poslovnim knjigama evidentirani prihodi i potraživanja od političke stranke. Politička stranka je u 2016. uplatila 10.000,00 kn. Primljena sredstva u iznosu 10.000,00 kn Stranka je evidentirala u okviru prihoda. S obzirom da su u prihodi bili priznati a potraživanja bila evidentirana u trenutku izdavanja računa u skladu s odredbom članka 26. stavak 2. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, Stranka je trebala za primljena sredstva u iznosu 10.000,00 kn umanjiti potraživanja i iskazati stvarno potraživanje u iznosu 5.000,00 kn. Prema navedenom, u poslovnim knjigama za 2016. su više evidentirani, odnosno u financijskim izvještajima više iskazani prihodi i potraživanja od političke stranke za 10.000,00 kn.

U poslovnim knjigama nisu evidentirana potraživanja iz proračuna od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Prema evidenciji vijećnika, Stranka je u 2016. imala 26 vijećnika u tri županije, osam gradova i 12 općina. Stranka nije ustrojila evidenciju odluka o raspoređivanju sredstava za redovito financiranje političkih stranaka iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, te ne prati naplatu raspoređenih sredstava. Prihodi u iznosu 201.893,00 kn su ostvareni od 16 jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (dvije županije, pet grada i devet općina).

Prije unosa u poslovne knjige, odgovorne osobe nisu ovjerile pojedine ulazne račune, blagajničke izvještaje te uplatnice i isplaatnice. Rashodi za reprezentaciju su evidentirani u iznosu 49.499,00 kn, od čega su rashodi u iznosu 22.692,00 kn evidentirani na temelju računa koji ne sadrže korisnike usluga reprezentacije, razloge ugošćavanja i aktivnost na koje se rashodi odnose, te se ne može potvrditi je li rashod nastao radi ostvarenja ciljeva utvrđenih u godišnjem programu rada. Odredbom članka 15. Pravilnika o porezu na dohodak (Narodne novine 95/05, 96/06, 68/07, 146/08, 2/09, 9/09, 146/09, 123/10, 137/11, 61/12, 79/13, 160/13, 157/14 i 137/15), koje su se primjenjivale do 1. siječnja 2017., odredbama članka 7. Pravilnika o porezu na dohodak (Narodne novine 1/17), koje su se primjenjivale do 4. veljače 2017., odnosno odredbama članka 21. Pravilnika o porezu na dohodak, koje se primjenjuju od 4. veljače 2017., utvrđeno je, između ostalog, da se primicima u naravi po osnovi nesamostalnog rada smatraju primici ostvareni u dobrima i uslugama bez naknade ili uz djelomičnu naknadu, te raznim darovima i ugošćenjima. Ugošćenjima u smislu ovoga Pravilnika ne smatraju se ugošćenja predstavnika poslovnih partnera ako se na dokumentaciji o tim izdacima navede naziv poduzetnika čiji su predstavnici ugošćeni.

U poslovnim knjigama za 2016. evidentirani su rashodi za naknade članovima Stranke za putne troškove u iznosu 11.387,00 kn. Stranka je evidentirala dio rashoda u iznosu 4.320,00 kn prema putnim nalogima koji sadrže ime i prezime osobe upućene na put, vrijeme putovanja i mjesto putovanja, od čega putni nalozi u iznosu 3.109,00 kn ne sadrže vrijeme provedeno na putovanju, te izvješće s puta. Dio putnih troškova u iznosu 3.958,00 kn je isplaćen članu Stranke za korištenje osobnog automobila za službene svrhe na temelju računa za benzin i cestarinu, a nije sastavljen nalog za službeni put. Osim toga, rashodi u ukupnom iznosu 7.067,00 kn su ostvareni na temelju računa koji se ne mogu povezati s aktivnostima Stranke, odnosno ne može se potvrditi je li rashod nastao radi ostvarenja ciljeva utvrđenih godišnjim programom rada. Prema odredbama članka 14. Pravilnika o porezu na dohodak, koje su se primjenjivale do 1. siječnja 2017., odredbama članka 6. Pravilnika o porezu na dohodak, koje su se primjenjivale do 4. veljače 2017., odnosno odredbama članka 8. Pravilnika o porezu na dohodak, koje se primjenjuju od 4. veljače 2017., izdaci za službena putovanja se obračunavaju na temelju urednog i vjerodostojnog putnog naloga i priloženih isprava kojima se dokazuju izdaci i drugi podaci navedeni na putnom nalogu. Putni nalog kao vjerodostojna isprava sadrži osobito slijedeće podatke: nadnevak izdavanja, ime i prezime osobe koja se upućuje na službeno putovanje, mjesto u koje osoba putuje, svrha putovanja, vrijeme trajanja putovanja, vrijeme kretanja na put, podatke o prijevoznom sredstvu kojim se putuje, vrijeme povratka s puta, potpis ovlaštene osobe, pečat, obračun troškova, likvidaciju obračuna te izvješće s puta.

Prema odredbama članka 10. i 17. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14), neprofitne organizacije obvezne su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i rashoda te o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora. Propisano je da se knjiženje i evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama temelji na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama. Knjigovodstvena isprava je uredna kada se iz nje nedvosmisleno može utvrditi mjesto i vrijeme njezina sastavljanja i njezin materijalni sadržaj. Vjerodostojna je knjigovodstvena isprava koja potpuno i istinito odražava nastali poslovni događaj. Prema odredbi članka 2. stavka 4. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, političke stranke, nezavisni zastupnici i članovi predstavničkih tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave izabrani s liste grupe birača, ostvarena financijska sredstva mogu koristiti isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom rada i godišnjim financijskim planom.

Državni ured za reviziju nalaže evidentirati poslovne događaje u poslovnim knjigama i iskazivati u financijskim izvještajima u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i Pravilnika o porezu na dohodak. Isto tako nalaže na računima za reprezentaciju navesti za koju se aktivnost, odnosno ciljeve odnose, kako bi se moglo nedvojbeno utvrditi da je korištenje financijskih sredstava isključivo za ostvarivanje ciljeva predviđenih godišnjim programom i financijskim planom u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe. Predlaže ustrojiti evidenciju o raspoređenim sredstvima za redovito financiranje političkih stranaka iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te pratiti naplatu potraživanja.

2.2. *Stranka je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju. U očitovanju navodi da su više iskazana potraživanja ispravljena u poslovnim knjigama za 2017. Promjenom odgovorne osobe u 2017. te ostalih članova u tijelima Stranke poslovanje se provodi u skladu s propisima i zakonima. Rashodi za reprezentaciju će se smanjiti ili ukinuti, a u slučaju da se ostvare, na računima će se navesti svrha ugošćivanja. Putni nalozi će se izdavati i evidentirati u poslovnim knjigama na propisani način.*

3. Financijski izvještaji

3.1. Za 2016. su sastavljeni sljedeći financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija, Bilanca i Bilješke uz financijske izvještaje.

U Bilanci sa stanjem na dan 31. prosinca 2016., nije iskazano stanje proizvedene dugotrajne imovine (oprema) u iznosu 5.328,00 kn i sitnog inventara u iznosu 36.068,00 kn, te ispravak vrijednosti navedene imovine. U skladu s propisima, sitni inventar je otpisan jednokratno kod stavljanja u uporabu. Prema odredbama članka 12. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15 i 25/17), sitni inventar otpisuje se jednokratno stavljanjem u uporabu ili kalkulatивно razmjerno trošenju, a sitni inventar u upotrebi zadržava se u evidenciji i iskazuje u bilanci do trenutka prodaje, darovanja, drugog načina otuđenja ili uništenja.

Bilješke uz financijske izvještaje sadrže strukturu (vrstu i iznos) ostvarenih prihoda i rashoda te rezultat poslovanja.

U Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima nisu navedeni razlozi zbog kojih je došlo do većih odstupanja u odnosu na ostvarenje prethodnih godina, odnosno nisu obuhvaćeni višegodišnji sporazumi s drugim političkim strankama na temelju kojih je Stranka u poslovnim knjigama evidentirala prihode i sudske sporove (tužbe) pokrenute protiv dvije političke stranke za naplatu potraživanja. Prema odredbama članka 9. Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine 31/15), Bilješke su dopuna podataka uz financijske izvještaje. Obvezne Bilješke uz Bilancu jesu pregled ugovornih odnosa i slično koji, uz ispunjenje određenih uvjeta, mogu postati obveza ili imovina (dana kreditna pisma, hipoteke, sporovi na sudu koji su u tijeku). U Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima potrebno je navesti razloge zbog kojih je došlo do većih odstupanja u odnosu na ostvarenje prethodne godine.

Državni ured za reviziju nalaže sastaviti financijske izvještaje i Bilješke uz financijske izvještaje u skladu s odredbama Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija.

- 3.2. *Stranka je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju te navodi da će knjigovodstveni servis postupiti u skladu s propisima i nalogima.*

III. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju, obavljena je financijska revizija Stranke za 2016. Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je uvjetno mišljenje.
2. Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Planirana je i obavljena s ciljem da pruži razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Sljedeće činjenice su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja:
 - revizijom obavljenom za 2015., utvrđene nepravilnosti koje se odnose na sastavljanje Bilješki uz financijske izvještaje, praćenje ostvarenja rashoda po aktivnostima predviđenima godišnjim programom rada te evidentiranje i naplatu potraživanja iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, nisu otklonjene (točka 1. Nalaza)
 - u 2016. je političkoj stranci ispostavljen račun u iznosu 15.000,00 kn i u istom iznosu su u poslovnim knjigama evidentirani prihodi i potraživanja od političke stranke. Politička stranka je u 2016. uplatila 10.000,00 kn; Primljena sredstva u iznosu 10.000,00 kn Stranka je evidentirala u okviru prihoda; S obzirom da su prihodi bili priznati, a potraživanja bila evidentirana u vrijeme izdavanja računa, Stranka je trebala za primljena sredstva u iznosu 10.000,00 kn umanjiti potraživanja te iskazati stvarno potraživanje u iznosu 5.000,00 kn; Zbog navedenog su u poslovnim knjigama više evidentirani i u financijskim izvještajima za 2016. više iskazani prihodi i potraživanja za 10.000,00 kn; Prije unosa u poslovne knjige, odgovorne osobe nisu ovjerile pojedine ulazne račune, blagajničke izvještaje te uplatnice i isplatnice; Dio računa za reprezentaciju u iznosu 22.692,00 kn ne sadrži podatke o korisniku usluga i razloge ugošćavanja; U poslovnim knjigama su evidentirani rashodi za troškove goriva i cestarine za korištenje osobnog automobila članova Stranke u službene svrhe u iznosu 7.067,00 kn koji se ne mogu povezati s aktivnostima Stranke (točka 2. Nalaza)
 - u Bilanci sa stanjem na dan 31. prosinca 2016., nije iskazano stanje proizvedene dugotrajne imovine u iznosu 5.328,00 kn i sitni inventar u iznosu 36.068,00 kn, te ispravak vrijednosti navedene imovine; U Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima nisu navedeni razlozi zbog kojih je došlo do većih odstupanja u odnosu na ostvarenje prethodnih godina, odnosno nisu obuhvaćeni višegodišnji sporazumi s drugim političkim strankama na temelju kojih je Stranka u poslovnim knjigama evidentirala prihode. (točka 3. Nalaza)
4. Stranka je svojstvo pravne osobe stekla upisom u Registar političkih stranaka u veljači 1993. Ustavom Stranke su utvrđeni načela djelovanja, članstvo, ustrojstvo, upravna tijela i drugi ustrojstveni oblici organiziranja, sredstva za rad, prestanak rada te drugi uvjeti rada Stranke. Pravila ponašanja te način postupanja vezan za neetično ponašanje članova, a posebno članova Stranke koji obnašaju javne i političke dužnosti su uređena Ustavom Stranke i Etičkim kodeksom.

Prema Registru članova, Stranka je koncem 2016. imala 1 712 članova, odnosno 26 vijećnika u tri županije, osam gradova i 12 općina. Od prosinca 2006. do veljače 2016. predsjednik Stranke je bio Josip Miljak, od veljače do lipnja 2016. v.d. predsjednika je bio Frano Čirko, od lipnja do rujna 2016. predsjednik je bio Ivan Pandža, a od listopada 2016. v.d. predsjednika, odnosno od prosinca 2016. predsjednik Stranke je Davor Trbuha. Koncem 2016. Stranka nije imala zaposlenika. Za 2016. su doneseni financijski plan i godišnji program rada. Financijskim planom prihodi su planirani u iznosu 216.523,00 kn, rashodi u iznosu 189.700,00 kn i višak prihoda u iznosu 26.823,00 kn. Prema podacima iskazanim u Izvještaju o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2016., ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 1.055.982,00 kn, rashodi u iznosu 202.479,00 kn te višak prihoda u iznosu 853.503,00 kn. Prihodi su ostvareni iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 211.893,00 kn, donacija u iznosu 17.500,00 kn, članarina u iznosu 390,00 kn i drugih prihoda u iznosu 826.199,00 kn. Prihodi su korišteni za financiranje rashoda redovnog poslovanja. Ostvareni rashodi u iznosu 202.479,00 kn odnose se na materijalne rashode u iznosu 183.183,00 kn, donacije u iznosu 5.347,00 kn, financijske rashode u iznosu 3.166,00 kn, amortizaciju u iznosu 237,00 kn i ostale rashode u iznosu 10.546,00 kn. Koncem 2016. potraživanja su iskazana u iznosu 990.116,00 kn. Potraživanja su dospjela i do dana obavljanja revizije (srpanj 2017.) nisu naplaćena. Obveze u iznosu 25.731,00 kn su dospjele, a u odnosu na prethodnu godinu manje su za 110.946,00 kn ili 81,2 %. Odnose se na obveze za materijalne rashode. Do srpnja 2017. obveze su podmirene u iznosu 4.386,00 kn. Na mrežnim stranicama Stranke su objavljeni Izvještaj o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija, Bilanca, Bilješke uz financijske izvještaje te Izvješće o donacijama. Nepravilnosti i propusti utvrđene revizijom prethodne godine, koje su ponovljene, te nepravilnosti i propusti utvrđene revizijom za 2016., koje se odnose na računovodstveno poslovanje i financijske izvještaje, utjecale su na izražavanje uvjetnog mišljenja.